

Jämställd IT!

Mobilisera lokala och regionala RC för kvinnor som motor för en jämställd IT och Innovations och klusterutveckling i Sverige för ökad tillväxt 2011-2013

Sammanfattning projektbeskrivning

Mobilisering av NRCs organisation av lokala och regionala RC för kvinnor i samarbete med regionala och lokala tillväxt och utvecklingsaktörer i 8 STRUFO partnerskapsområden ta fram förslag till 8 avsiktsförklaringar till framtida strategi och handlingsplaner för en jämställd IT utveckling. De 8 avsiktsförklaringarna ska presenteras vid en nationell avslutningskonferens och ligga till grund till ett förslag om en nationell strategi och handlingsplan **2011-2013** och plattform för jämställd IT Innovation och klusterutveckling i Sverige. Entreprenörskap kommer att finnas med som ett tematiskt och betydelsefullt område för jämställd IT och ökad tillväxt. Arbetet har ett integrerat Europeiskt- Nordiskt Östersjöperspektiv.

Projektet ska mobilisera regionala och lokala resurscentra för kvinnor i Sverige, att tillsammans med centrala regionala, lokala och nationella aktörer med uppdrag för jämställdhet och IT lägga grunden till ett samarbete inom ramen för en svensk nationell plattform för jämställd IT- Innovation och klusterutveckling med underliggande tema – entreprenörskap och stärka kvinnors företagande inom området.

Resurscentra för kvinnor ska ses som en av flera samarbets aktörer och motor för en jämställd IT och teknikutveckling i Sverige med utblick mot Norden, Östersjöregionen och Europa 2011-2013.

Inledning

Detta projekt har tagits fram av NRC (Svenska Riksförbundet Nationellt ResursCentrum för kvinnor) mot bakgrund av en aktuell diskussion kring hur resurscentra kan delta i arbetet för att öka kvinnors delaktighet i IT-utvecklingen och initiativ med fokus på kluster och innovationssystem samt NRC: s engagemang inom EU för att minska den horisontella segregeringen inom utbildning, arbetsliv och företagande. Utgångspunkten för projektet är en idé om att försöka samla svenska nationella, lokala och regionala aktörer i en gemensam plattform för att driva på utvecklingen i riktning mot fler kvinnor inom IT & Telekom och mobilisera kvinnor till entreprenörskap i området. I det pågående arbetet för att främja innovation och innovationssystem har plattformar som bygger på en så kallad Quadruple Helix ansats alltmer kommit att uppmärksammas. Ansatsen betonar till skillnad från Triple Helix - stat, akademi och näringsliv - även den civila sektorns roll och inom lokala och regionala RC för kvinnor anses finnas.

Bakgrund

Sedan början av 1990-talet har olika projekt och aktiviteter genomförts på flera nivåer i Sverige med stöd av olika EU-program inom området kvinnor, IT- teknik och entreprenörskap med syfte att öka kvinnors deltagande inom området. De olika projekten har genomförts av nationella, regionala, lokala och/eller europeiska aktörer för att på olika sätt finna metoder för att stärka kvinnors vilja och val att delta i IT- och entreprenörskapsprogram både inom arbetsmarknads- och utbildningsområdena.

En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning, 2007-2013 (Näringsdepartementet 2007)

I den nationella handlingsplanen för arbetsmarknad och sysselsättning, NAP finns sedan EU påpekat år 2000 att Sverige måste ta itu med den könsuppdelade arbetsmarknaden och utbildningsväsendet vilket fick till följd att det fördes in i den svenska nationella handlingsplanen för arbetsmarknad och sysselsättning, NAP 2002. I texten för NAP 2004 angavs det också lokala och regionala RC för kvinnors roll i det arbetet tillsammans med andra områden där RC fyller en roll inom arbetskraftsförsörjningen i regionerna. (se kapitel 6, under jämställdhet). Detta har NRC har följt upp årligen i möten med Näringsdepartementet vid revidering av NAP. NRC. Inom den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007-2013, finns därmed med att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden och utbildningen och för att därmed få en arbetskraftsförsörjning i Sveriges olika regioner som ska fungera på lika villkor och med samma förutsättningar för kvinnor och män och därmed en hållbar tillväxt och utveckling. I strategins riktlinjer finns följande angivet som viktigt att genomföra för ett utvecklat informationssamhälle: *"Eftersom IT är ytterst viktig för Sveriges framtida konkurrenskraft ska den vara tillgänglig för alla. För att lyckas med detta krävs är både infrastruktur och möjligheten att använda sig av tekniken viktiga faktorer att beakta"* (s, 23) och fortsätter; *ett tillgängligt informationssamhälle med modern infrastruktur och samhällsnyttiga IT – tjänster kan förenkla vardagen och förbättra livskvalitet för kvinnor och män, unga och gamla i alla delar av landet. En effektiv och säker IT-infrastruktur främja regional utveckling genom att bland annat bidra till att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt i hela landet. En väl fungerande IT infrastruktur är av avgörande betydelse för näringsliv och boende i glesbygd.* (s, 23) Det finns också tydligt angivet att IT ska ses som en naturlig del och viktigt verktyg för verksamhets och samhällsutveckling och att stöd till IT kunskapsutveckling måste finnas. Till detta ska kopplas arbetet med innovation och klusterutveckling som också måste ske på lika villkor och med samma förutsättning för kvinnor och män. Det anges i den nationella strategin på sidan 12; Regioners förmåga till att samspela med omvärlden – såväl nationellt som internationellt - bör främjas, som ett led att utveckla innovativa miljöer. Det anges också att det krävs en ökad specialisering utifrån regionala förutsättningar och prioriteringar bör utvecklas i ökat samspel och i dialog med nationella prioriteringar för att underlätta en kraftsamling på svenska profilområden som utgår ifrån ett jämställt perspektiv. KTH rapporten om jämställd IT för ökad tillväxt (se bilaga) lyfter också fram ett antal nationella program områden som åtgärd för få till ett samarbete inom för att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden och utbildningen. att studier och utvärderingar som genomförs i området visar dock på ett fortsatt behov av åtgärder och planer för att bryta de fortsatt könsstereotypa utbildnings valen och därmed ett upprätthållande av en könsuppdelad arbetsmarknad i Sverige. Vissa regioner är mer utsatta än andra. Det visar på behovet av ett fortsatt och ökat samarbete mellan regionala aktörer likväl som nationella aktörer för att skapa en gemensam plattform för samarbete i området och för att åstadkomma en hållbar förändring och av den könsuppdelade arbetsmarknaden och

utbildningen i Sverige med fokus på IT och teknik men också att mobilisera kvinnor till entreprenörskap inom den IT och Telekom sektorn.

RC engagemang i IT och teknik

Resurscentra i Sverige har sedan början på 1990-talet på olika sätt varit engagerade i frågeställningar kring kvinnor, teknik och IT. Såväl enskilda projekt har initierats, som specifika tematiska centra med fokus på teknik och IT. Resurscentra har även medverkat i olika forskningsprojekt, studier och utredningar inom fältet. Ett exempel på projektet som kan ges och som på olika sätt bygger på ett antal resultat från projekt både i Sverige och med stöd av EU program är DoRiS, Resurscentrum för jämställdhet, genus och teknik i Sandviken. Doris byggdes upp och utvecklades utifrån olika behov och önskemål från en lokal arbetsmarknadsregion med mansdominerade branscher med behov av en jämställd och utbildad arbetskraft inom teknikområdet i Gävleborgs län. De enskilda satsningarna har varit lyckosamma enligt utvärderingar som genomförts, då de väl uppfyllt målen, men erfarenheterna har inte förts vidare till andra sammanhang. Via NRC:s engagemang i den europeiska associationen för resurscentra WINNET Europe har svenska resurscentra varit med och skrivit så kallade ”position papers” med fokus på kvinnor och IT till Europeiska Kommission samt arrangerat seminarium på samma tema, bland annat under det finska EU ordförandeskapet, år 2006 och som lagt grunden till det pågående globala arbetet med att få till ett samarbete inom vetenskap och teknik.

De initiativ som resurscentra tagit sedan 1990-talet har skett i samspel med kommuner, myndigheter, skolor och högskolor, näringsliv och arbetsmarknadens parter. Därigenom har kunskapsintensiva nätverk etablerats som går att bygga vidare på för att stimulera tillkomsten av en nationell plattform. Ett inom detta område centralt nätverk är WiTEC Sweden vid Högskolan i Halmstad och som samarbetat med NRC organisationen i flera projekt. WiTEC Sweden startades upp år 1992 i Sverige och ingår i European Association for Women in Science, Engineering and Technology. WiTEC arbetar i gränslandet mellan utbildning och arbetsliv med fokus på teknik, entreprenörskap och IT, jämställdhet och internationalisering. Sedan starten har WiTEC Sweden strävat efter att stimulera nätverksbyggande dels mellan lärosäten, dels mellan olika samhällsaktörer för att stärka kvinnors ställning inom naturvetenskap och teknik.

Ett nationellt centra för att öka Sveriges konkurrenskraft Förvärrar bristen på IT experter den ekonomiska krisen?

Allt större oro uttrycks över den nuvarande och framförallt kommande bristen på ingenjörer och expertis inom ett av Sveriges absolut starkaste kluster – IT & Telekom. Det är en oro som Sverige delar med Europa som helhet. Europeiska Kommissionen uppskattar att det år 2010 kommer att saknas 300 000 IT experter och att det finns en risk för att denna brist ytterligare kan fördjupa lågkonjunkturen. Europeiska Kommissionen har i likhet med den svenska regeringen uppmärksammat att bristen på kvinnor inom IT & Telekom samt att kvinnor i betydligt lägre grad än män väljer utbildning, arbete och företagande inom sektorn är ett hinder för den ekonomiska utvecklingen. En oroväckande tendens i Sverige och en del andra EU länder, exempelvis Polen, är att andelen kvinnor som söker sig till IT utbildningar vid universitet och högskolor sjunker.

Regeringen gav Tillväxtverket, via ansvarig för det Nationella programmet för utveckling av resurscentra, i uppdrag att genomföra en kartläggning av initiativ för att främja kvinnors delaktighet inom IT & Telekom mot bakgrund av att kvinnors potential inom området idag inte används fullt ut. I slutet av mars 2009 presenteras resultaten från kartläggningen av de

initiativ som tagits under år 2008 av såväl myndigheter, som näringslivet, arbetsmarknadens parter, skolor och högskolor

Har vi tagit vara på flera decenniers utvecklingsarbete och nätverkande?

Vart femte år sedan 1960-talet har olika former av initiativ tagits för att ”öka kvinnors intresse för teknik”. Sedan början av 1990-talet har olika insatser, med jämna mellanrum, genomförts för att öka kvinnors inflytande över IT-utvecklingen genom att få fler kvinnor som forskar inom fältet, driver företag med anknytning till IT, deltar i utveckling av nya IT produkter och utbildar sig inom IT. Ofta har dessa satsningar haft karaktären av projekt och lärdomarna från tidigare initiativ integreras alltför sällan i nya insatser dvs. ”hjulet uppfinnas på nytt”. De exempelvis visat sig att de kampanjer för att locka fler kvinnor till teknik som ofta återkommit inte ger några långsiktiga resultat även om de kan ha viss effekt på kort sikt. I viss utsträckning måste hjulet uppfinnas på nytt eftersom varje nytt initiativ har att förhålla sig till samhällsutvecklingen. Slutsatserna från de projekt som genomfördes i början av 1990-talet överensstämmer dock relativt väl med resultaten från de senaste årens initiativ.

Även om resultaten från projekten kan tyckas magra har det, som nämnts i inledningen, samtidigt bidragit till kunskapsintensiva nätverk mellan personer med gedigen kompetens inom fältet och nätverksbyggande mellan olika aktörer. Den svenska forskningen inom genus och IT ligger dessutom i frontlinjen i Europa. Sverige har en unik position inom EU när det gäller expertis – praktiker och forskare – som vi inte nyttjat på samma strategiska sätt som skett när det gäller forskning och praktik kring kvinnors företagande. Sverige riskerar idag att halka efter andra europeiska länder. Ett exempel är Storbritannien som satsat på ett nationellt resurscentra för att främja kvinnor inom teknik och där just IT spelar en framträdande roll.

För att lösa den akuta samt framtida bristen på IT expertis, ta vara på utvecklingsmöjligheter, öka Sveriges konkurrenskraft och främja kvinnors delaktighet inom IT & Telekom torde det efter två decennier av olika initiativ vara dags att skapa en mer permanent plattform för att driva på utvecklingen. Det framstår som resursslöseri att inte satsat på att bygga strukturkapital utifrån etablerade svenska nätverk och aktörer med intresse för samverkan.

Ett första steg i riktning mot en nationell plattform

Under år 2001 skedde ett försök att etablera en nationell plattform när inte mindre än 17 svenska aktörer mobiliserades däribland Verkstadsindustrierna (numera Teknikföretagen), Almega, TCO, LO, Sveriges Civilingenjörskörbundet (numera Sveriges Ingenjörer), Näringslivets Ledarskapsakademi, Sveriges förenade studentkårer (SFS) och åtta svenska lärosäten. NRC och WiTEC Sweden vid högskolan i Halmstad stod bakom initiativet och koordinerade nätverket.

Samma år kom den så kallade Jämställdhetsutredningen (Jämställdhet, transporter och IT SOU 2001:44) och det fanns möjligheter att söka EU medel från Equal programmet inom ramen för den Europeiska Socialfonden (ESF). Equal uppmärksammade utvecklingen i IT branschen ur ett jämställdhetsperspektiv. Programmet skapade möjligheter att samla aktörer i så kallade utvecklingspartnerskap för att åstadkomma en långsiktig strukturpåverkan. Det ovan nämnda nätverket formerade ett partnerskap med WiTEC Högskolan i Halmstad, Verkstadsindustrierna och TCO som huvudaktörer och ansökte om finansiering från Equal motsvarande drygt 10 miljoner för perioden maj 2002-april 2005. Den egna medfinansieringen från aktörerna motsvarade samma belopp.

Partnerskapets tanke var att genom såddfinansiering från Equal kunna etablera ett nationellt idécentrum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte som skulle verka för fler kvinnor inom teknik- och IT sektorn. Det nationella centrat skulle arbeta för att skapa en gynnsam

infrastruktur – social, organisatorisk och teknisk – som kunde bidra till fler kvinnor som arbetar med IT både i kvinno- och mansdominerade sektorer, fler som arbetar med innovation och produktutveckling inom IT, fler som forskar och utbildar sig inom IT, fler som startar och driver IT företag och fler i positioner som ledare och experter inom fältet. Såväl utvecklingspartnerskapet som ett kommande idécentrum skulle vara öppet för alla intresserade svenska aktörer och länkas till europeiska nätverk och centra.

Varje aktör i partnerskapet definierade sina respektive kompetensområden, intresseområden och vad man kunde bidra med i utvecklingsarbetet. Baserat på den gemensamma kunskapsbasen som fanns i början av decenniet formulerades tre fokusområden:

(1) **Förändrad syn på teknik och ingenjörssrollen** där bland annat insatser för att fånga upp ungdomars föreställningar, att främja nya utbildningskombinationer och samverka skola, högskola och näringsliv, att främja kvinnors entreprenörskap, att bredda innovationsbegreppet och att satsa på mentorskap lyftes fram. Rekrytering, introduktion, vägledning och karriärplanering var områden som prioriterades av aktörerna.

(2) **Fler kvinnor i ledande positioner och jämställt ledarskap** där aktörerna ansåg det som angeläget att främja spridning och implementering av goda exempel från näringslivet, akademien och offentlig sektor samt att utbilda nyckelpersoner. Strategier för att rekrytera kvinnor till expertgrupper, styrelser och forskarteam var områden som prioriterades av aktörerna.

(3) **Förändrad pedagogik i högskola och arbetsliv** där bland annat insatser för att utveckla teknik- och IT utbildningarnas innehåll, form, pedagogik och läromedel samt för att främja kompetensutveckling och livslångt lärande som bidrar till att fler kvinnor får möjligheter att påverka IT utvecklingen lyftes fram.

Tyvärr fick ansökan till Equal avslag och ett regionalt initiativ i Norrbotten godkändes istället men kunde därefter inte genomföras på grund av bristande medfinansierings vilja. Det nationella partnerskapet har under åren haft kontakt och har drivit mindre projekt i området, ibland tillsammans men också enskilt. För NRC s del att stimulera lokala och regionala RC att arbeta inom ramen för RC programmet på Tillväxtverket och tillsammans med lokala och regionala aktörer.

Är det dags för verkliga idéerna om en nationell plattform?

De fokusområden som aktörerna i det planerade Equal partnerskapet lyfte fram år 2001 har fortsatt relevans för att möta bristen på experter och mer specifikt kvinnor inom IT & Telekom. Kunskaper och erfarenheter från forskning, studier och olika utredningar har sedan dess bekräftat att partnerskapet var på "rätt spår". En del av partnerskapets förslag återfinns bland annat i en rapport som togs fram av KTH år 2006 "Jämställd IT-utveckling för ökad tillväxt". Förslagen stämmer även väl överens med internationella erfarenheter och pågående utvecklingsarbete i andra medlemsländer inom EU. Intressanta initiativ har också kommit igång de senaste åren i linje med de tankegångar som fanns i ansökan till Equal, exempelvis Womentor – mentorskapsprogram för kvinnor – som från början drevs av Post- och telestyrelsen (PTS), men som idag drivs av IT & Telekomföretagen. Regeringens satsning på kvinnors företagande har skapat möjligheter att lyfta fram förebilder inom IT & Telekom bland de ambassadörer som utsetts. Utifrån den analys som NRC genomfört i samspel med aktörerna i partnerskapet för det europeiska Fast Track nätverket, inspel från NRC: s forskarnätverk, WiTECs kunskapsbas och rapporter från bland annat WES (European Network to Promote Women's Entrepreneurship) och WINNET EUROPE där Sverige är

aktiva bör ett nationellt centra också fokusera på insatser som handlar om kluster och innovationssystem. Det finns exempelvis stora skillnader mellan kvinnors deltagande i olika delar av ”Elektronikindustri och IT-relaterade tjänsteföretag”, enligt statistik från ITPS (rapport S2007:008). Statistiken visar också att *”inom företagssektorn utom IT-sektorn utfördes 28 procent av FoU-årsverken av kvinnor medan andelen för IT-sektorn var 17 procent år 2005”*.

Hittills har inte heller den potential som finns genom att stimulera gränsöverskridande kluster mellan IT & Telekom och kluster där många kvinnor är verksamma inte stimulerats tillräckligt, enligt NRC. Även om det finns några exempel på klusterprocesser som just syftar till detta. I Östersjöområdet har resurscentra – Baltic Fem – tagit ett initiativ som syftar till att skapa nätverk mellan kvinnor som är entreprenörer inom turistnäringen och etablerade IT kluster för att få fram nya mobilapplikationer. Ett annat intressant område som uppmärksammas är den potential som finns inom eHälsa mot bakgrund av att många kvinnor återfinns inom vård och omsorg.

Idag torde möjligheterna att skapa en nationell plattform med centrala aktörer vara betydligt gynnsammare än år 2001. Det finns en större insikt om mervärdet av att stimulera partnerskap, Quadruple Helix samarbeten och att bygga vidare på etablerade kunskapsintensiva nätverk samt nyttiggöra resultat från tidigare projekt. Det finns en insikt om behovet av insatser och den av regeringen nyligen inrättade Teknikdelegationen *”arbetar för att öka barns och ungdomars intresse för matematik, naturvetenskap, teknik och informations- och kommunikationsteknik (IKT). I arbetet läggs särskilt fokus på flickors och kvinnors intresse.”* Delegationen uppmärksammar flera av de områden som det planerade Equal partnerskapet lyfte fram år 2001 och delegationen skall presentera sina resultat våren 2010.

NRC organisation av medlemmar från lokala och regionala RC för kvinnor vill med anledning av ovanstående gå vidare i området för att mobilisera kvinnor regionalt och lokalt för att tillsammans med lokala, regionala, nationella likväl som europeiska aktörer ha en roll för att inom projektet ta ett nytt initiativ i riktning mot en permanent plattform.

Aktörer med, i och för en nationell plattform

NRC har tillsammans med företrädare för WiTEC Sweden, som fanns med i det initiativ som togs år 2001, diskuterat vilka aktörer som bör agera i en nationell plattform. Det handlar i första fasen återigen om att mobilisera arbetsmarknadens parter och aktörer som Almega där IT & Telekomföretagen ingår, TCO och Sveriges ingenjörer, lärosäten och organisationer som SFS. Statliga myndigheter som Tillväxtverket, Ungdomsstyrelsen, Vinnova, SIDAS Östersjö enhet, Nordiska Ministerrådet samt Högskoleverket och Skolverket är viktiga aktörer för en plattform. Detsamma gäller Nationella sekretariatet för genusforskning och etablerade NRC forskarnätverk.

Andra aktörer av intresse för dialog

Gymnasieskolor med breda erfarenheter bör länkas till plattformen, exempelvis Göranssonskolan, som startats upp i samverkan mellan företaget Sandvik och Sandvikens kommun. Teknikdelegationens arbete bidrar med ytterligare kunskapsunderlag för en plattform.

Lokala och Regionala RC för kvinnor

Resurscentra kan genom sin förankring på regional, nationell och europeisk nivå spela en viktig roll för vertikal kunskaps spridning. I det fall ansökan om att bli ett europeiskt Fast

Track nätverk går igenom hösten 2009 kan den ha en koppling till en nationell plattform. Via Tillväxtverket kan även övriga åtta strukturfondsregioner involveras.

JÄM-IT och Nordisk konferens 19 oktober 2007

Jämit-utredningen pekade på att det utvecklingskapital som fanns i de europeiska strukturfonderna under perioden 2000-2006 skulle kunna användas på ett strategisk sätt för att öka kvinnors deltagande i IT-utvecklingen. Även om detta skedde i begränsad utsträckning finns dessa möjligheter även under perioden 2007-2013, vilket framkom på den nordiska konferens som anordnades av NRC i Stockholm hösten 2007 där såväl näringsminister Maud Olofsson som EU Kommissionären för Regionalpolitik Danuta Hübner deltog.

Fortsatt Europeiskt och pågående utvecklingsarbete

Deltagande i Klimat och miljökonferens 21-22 juli, 2009

WINNET EUROPÉ tillsammans med NRC var inbjuden att delta i den i Östersund anordnade Klimat och miljökonferensen, 21-22 juli, 2009, som ingår i svenska EU ordförandeskapet arbete och deltog med både utställningsbord likväl som i paneldebatt. I det positionspapper som togs fram under konferensen och som lämnades över till ministermötet i Åre helgen efter finns nu inskrivet att särskilda åtgärder måste till för att mobilisera kvinnors entreprenörskap inom miljö och teknik och innovationsutveckling.

Arbetet med att skapa en nationell plattform för en jämställd IT-användning och entreprenörskapsutveckling kräver ett starkt och aktivt samarbete mellan och med lokala, regionala, nationella som europeiska aktörer och i partnerskap för att skapa förändring och nå ett ökad svensk tillväxt och utveckling där kvinnor deltar på lika villkor och med samma förutsättningar som andra aktörer inom mansdominerade områden. Arbetet har kunskaper och erfarenheter att bygga vidare på och även utblickarna mot Norden, Östersjöområdet och övriga Europa är därmed av stor betydelse att utveckla vidare.

Mot bakgrund av ovanstående är NRC:s idé är att försöka mobilisera centrala aktörer nationellt, regional och lokalt samt över gränser samarbete i Europa för perioden 2010-2013 med syfte att etablera en nationell plattform – ett resurscentra för att driva på utvecklingen i riktning mot fler kvinnor inom olika sfärer av IT & Telekom med stöd av Struktur och regionala fonds medel i Sverige inom 8 STRUFO områden och 8 avsiktsförklaringar som kan lägga grunden till framtida handlingsplaner i området med koppling till de styrdokument som redan finns inom regional tillväxt och utveckling och lägga grunden till ett förslag om en nationell plattform.

NRC s ledord i det kommande arbetet kommer är; Samarbete, Partnerskap, Nätverk, Tematiskt fokus= IT och teknik och med ett tematiskt fokus på entreprenörskap och för regionala innovationer med ett integrerat genusperspektiv.

Syfte

Projektets har tre övergripande syften:

Att undersöka hur NRC organisationen med lokala och regionala RC och andra tillväxtaktörer kan mobiliseras för att ta fram en avsiktsförklaring som underlag till en strategi för att säkerställa kvinnors delaktighet inom IT- och klusterutveckling.

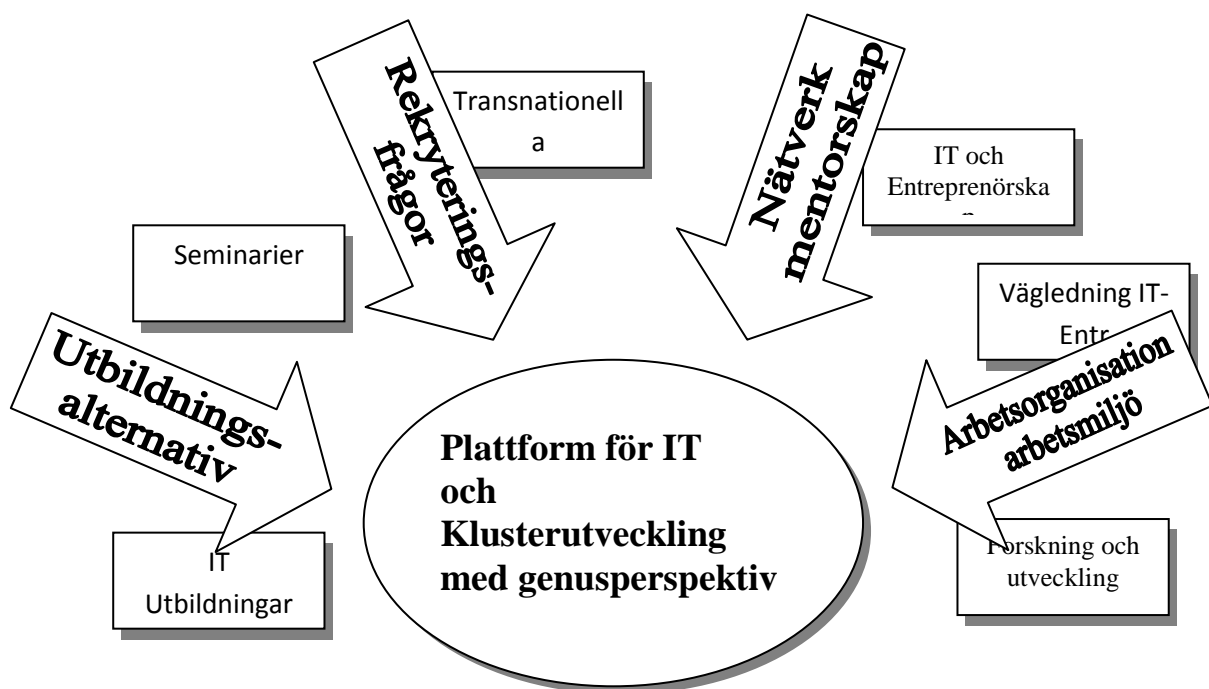
Att ta fram en gemensam avsiktsförklaring till en handlingsplan, 2011-2013, för ökad tillväxt genom jämställd IT- och klusterutveckling. Denna avsiktsförklaring skall kopplas till de 8 Strukturfondsområdenas planer och styrdokument för samma period.

Att etablera samverkan med regionala, nationella och europeiska aktörer för att öka kunskapen om metoder för att mobilisera kvinnors deltagande inom IT och teknik utbildningar och kvinnors entreprenörskap och innovation inom IT & Telekom.

Den internationella delen i projektet fokuseras på samarbeten i Norden och Östersjöregionen samt gemensamt arbete för en jämställd IT utveckling för ökad tillväxt och affärsutveckling över gränserna. Europeiskt utbyte kommer även att ske med stöd av WINNET Europé organisationen.

MÅL

Att ta fram ett förslag till gemensam plattform tillsammans med andra aktörer med tematiskt fokus på IT- och klusterutveckling samt hur denna kan organiseras och finansieras. En plattform som kan främja kvinnors delaktighet, entreprenörskap och innovation inom området.

Exempel på fyra områden och olika aktiviteter i en nationell plattform för jämställd IT som motor för tillväxt och utveckling

Målgrupp

NRC, Svenska Riksförbundet Nationellt ResursCentrum för kvinnor och dess medlemsorganisationer
STRUFO 8 områden
WINNET EUROPÉ
SIDA Östersjö enhet

Ungdomsstyrelsen, enheten Kvinnors organisering och jämställdhet
Sveriges Kommuner och Landsting, tillväxt och utvecklingsenhet
Högskoleverket
Tillväxtverket, RC program
VINNOVA

Skolmyndigheten
Arbetsförmedlingen
Fackföreningar och arbetsgivareorganisationer
Näringslivet, till exempel Dataföreningen

Projektorganisation och styrning

NRC:s styrelse är styrgrupp tillsammans med medfinansiärerna: Tillväxtverket, Ungdomsstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, representanter för de 8 STRUFO områdena och de regionala RCC i dessa områden. En projektkoordinator ansvarar för att styrgruppen kommer tillstånd och för genomförande av de aktiviteter som föreslås av styrgruppen. NRC kommer att knyta en rådgivande referensgrupp till styrgruppen bestående av regionala aktörer i området, som till exempel företagare, rådgivningsorganisationer, myndigheter, inkubatorer och eller andra organisationer med kunskap i området. En utvärderare kommer att följa projektet utifrån det förhållningssätt som finns inom aktionsforskningen.

Arbetsätt och verksamhetsbeskrivning

Projektet ska arbeta med dialogen som verktyg för och kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Dialogen startar genom 8 STRUFO runda bordssamtal och eller dialog seminarier som samtliga ska ta fram underlag till avsiktsförklaringar som underlag till strategi och handlingsplaner med koppling till de styrdokument och planer som redan finns inom regionala utvecklingsplanerna i dessa områden. Projektet avslutas med en nationell konferens där slutligen en nationell strategi och handlingsplan 2011-2013 slutligen fastslås för genomförande.

NRC skall med stöd av de 8 STRUFO områdena och tillsammans med lokala och regionala RC i varje region genomföra runda bordssamtal, alt. dialogseminarier, med fokus på hur IT och teknik utveckling kan ske på lika villkor och med samma förutsättningar för kvinnor och män. Centrala frågeställningar för dessa samtal och dialoger är:

Hur bryta könssegregeringen på arbetsmarknaden och inom utbildningen?

Vilka profilområden kan utvecklas tillsammans med RC inom ramen för regionala strategier och respektive områdes STRUFO partnerskap och program?

Genom dialogmetodik kartläggs nuläget i de 8 STRUFO områdena nuläget och ett förslag till en avsiktsförklaring till en strategi och handlingsplan för en jämställd IT utveckling tas fram i varje region. RC tar tillsammans med regionala och lokala tillväxtaktörer fram en handlingsplan som skall syfta till att öka och säkerställa kvinnors deltagande inom IT- och klusterutveckling. Verktyg och metoder skall föreslås som kan användas för att mobilisera kvinnors entreprenörskap och innovation inom IT & Telekom. Dessutom kartläggs hur regionerna ser på samlingsenheten i en nationell plattform. Avsiktsförklaringarna ska ha stark koppling till tillväxtstrategier och program som redan finns i respektive STRUFO område. Avsiktsförklaringarna kan därmed lägga grunden till förslag till strategi och handlingsplanerna och något som kan antas och beslutas om i varje av STRUFO partnerskap för deras genomförande av insatser, 2011-2013 om så önskas.

Tema tänkbara att diskutera om

Pedagogisk utveckling med ett integrerat genusperspektiv i IT, entreprenörskap och företagsutbildningar. Vilka utbildningsalternativ finns med ett integrerat genusperspektiv i Sverige idag? Nätverksbyggande mellan RC för kvinnor och andra nationella och regionala tillväxt och utvecklingsaktörer som stöd för ett ökat deltagande av kvinnor inom IT och företagande och hur ett nationellt mentorskapsprogram kan etableras i området. Arbetsorganisation, vägledning och karriärutveckling som en viktig komponent för jämställd IT- och entreprenörskapsutveckling

De 8 avsiktsförklaringarna kommer att vara basen för det fortsatta arbetet i syfte att skapa en nationell plattform. Projektet avslutas med en nationell dialogkonferens för att ta fram ett förslag till en gemensam plattform för samarbete inom detta område. RC från andra delar av Norden och Europa samt andra aktörer från Östersjöregionen kommer också att bjudas in för dialog om ett bredare samarbete. Den avslutande nationella konferensen kommer att involvera resultatet från de 8 STRUFO områdenas runda bords och eller dialogseminariernas. Resultatet kommer att vara det bärande innehållet i den nationella konferensen som har som mål att ta fram ett förslag till en nationell plattform för samarbete mellan olika aktörer i området kunskapsutveckling och genomförande för ökad tillväxt 2011-2013. Den nationella konferensen kommer också att ha ett Europeiskt Östersjö perspektiv likväl som Nordiskt

NRC organisationen kommer att bevaka och sprida kunskapen som tas fram vidare inom RC organisationen för att säkerställa en fortsatt kunskaps och erfarenhetsutbyte och tillsammans med NRC forskarnätverk utveckla gemensam forsknings - och utvecklingsprojekt i området och med övriga aktörer i den kommande nationella plattformen.

Resultatspridning

Resultatet kommer att spridas genom NRC organisation och hemsidor likväl som via de involverade aktörernas hemsidor. Dokumentation bestående av 8 avsiktsförklaringar från 8 STRUFO områden samt dokumentation med ett förslag till en strategi och handlingsplan att från den avslutande nationella konferensen kommer att spridas med stöd av e- mail och portaler.

Projektet kommer att tryckas i en rapport, både digitalt som i en tryckt version.

Projektavgränsning, kopplingar till andra projekt/insatser

Projektet ska etablera en samverkan mellan aktörer i 8 STRUFO områden för genomförande av 8 runda bords och eller dialog seminarier och påbörja planeringen av den slutliga och avslutande nationella konferensen. Kopplingar till tidigare projekt inom området finns under avsnittet Bakgrund.

Uppföljning och utvärdering

Projektet kommer att följas upp av en forskare från NRC:s forskarnätverk med kunskap om RC som aktör inom regionalt tillväxt och utveckling, IT och teknik och Innovations utveckling och entreprenörskap och utgår ifrån aktionsforskningsperspektivet.

Tid och aktivitetsplan för projektet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Kostnad
Projektkontor	2009-12-01	2010-12-31	550 000
Projektkoordinator (50			

%), 1 delprojektledare i 8 STRUFO områden, administration, resor, lokalhyra			
Informationsspridning, rapport	2009-12-01	2010-12-31	100 000
8 STRUFO dialogseminarier, 1 nationell konferens, styrgrupp, möten forskarnätverk, möten med aktörer	2009-12-01	2010-12-31	400 000
Europa, Nordiskt och Östersjösamarbete	2009-12-01	2010-12-31	100 000
Utvärdering	2009-12-01	2010-12-31	80 000

Aktiviteter

- 8 STRUFO runda bords och eller dialog seminarier med tematisk fokus på jämställd IT och teknik utveckling för ökad tillväxt.
- En nationell slutkonferens konferens med innehåll och presentation av 8 STRUFO avsiktsförklaringar för jämställd IT och Innovation och klusterutveckling för ökad tillväxt i samarbete med partner ifrån Europa (WINNET EUROPÉ) Nordiskt Östersjöperspektiv
- Ett förslag till Nationell plattform för samarbete presenteras för genomförande 2011-2013 efter den nationella slutkonferensen.

Kostnader

Löner	0
Externa tjänster	705 000
Lokal	150 000
Resor	170 000
Övrigt	<u>205 000</u>
Summa	1 230 000

Finansiering

Tillväxtverket	615 000
Ungdomsstyrelsen 50%	615 000

VINNOVA	??
SIDA Östersjö enheten	??
Summa	1 230 000

Indikatorer

Indikatorer	Förväntat resultat
Aktiviteter	
Nationell konferens	1
8 STRUFO rundabords eller dialog seminarier	8
Deltagande organisationer i konferenser	25
Nya samarbeten inom nationellt program RC påbörjas	3
Nya nationella projekt, en nationell plattform för samarbete	1
Kunskap om Jämställd IT för ökad tillväxt entreprenörskap, deltagande individer	100 varav 60 kvinnor och 40 män
Deltagande i projektets aktiviteter som inte är arbetstillfällen, t ex arvoderat eller ideellt arbete	20 kvinnor och 10 män
Antal organisationer som deltar i projektet genom samverkan och/eller med finansiering:	5

Horisontella mål

Konsekvenser för miljö, jämställdhet, integration och folkhälsa

Miljö

På ekologiskt hållbar utveckling har projektet inte någon direkt påverkan.

Jämställdhet

Flera utvärderingar av de regionala tillväxtprogrammen visar att kvinnor och män inte synliggörs och att jämställdhet ofta är bristfälligt beaktat. (T ex VINNOVAs granskning av nuvarande tillväxtprogram när de lämnades in samt IM-gruppen, Uppsalas granskning av tillväxtprogrammen våren 2006, på uppdrag av Nutek inom ramen för Program för resurscentrum för kvinnor.)

Projektet ska genom kunskapsuppbyggnad och samverkan bidra till att stärka kvinnors roll, och delaktighet i det regionala och lokala tillväxtarbetet och i partnerskap för tillväxt med fokus på IT, entreprenörskap och innovation. Arbete inom regional och lokal utveckling bedrivs av kvinnor och män. Kvinnor är ofta i mindre utstäckning delaktiga i definitionen av innovation, IT och teknikutveckling vilket får konsekvenser för entreprenörskap. Projektet kommer att synliggöra behov av samarbete för att säkerställa kvinnors deltagande inom IT och klusterutveckling. Jämställdheten främjas även av att projektet sprider kunskap om jämställdhet och genusperspektiv i regionalt tillväxtarbete i specificerat område. Till det bidrar bl a den dialog som nationellt program och nationell plattform som påbörjas inom ramen för projektet.. Projektet syftar till att öka kvinnors andel inom IT o& Telekom inkluderat entreprenörer och företagare.

Integration

Inom resurscentraverksamheten finns många kvinnor verksamma som har invandrarbakgrund. Om kvinnor generellt har bristfällig delaktighet i regional och lokal utveckling gäller det i ännu högre grad kvinnor med invandrarbakgrund. Ett intersektionellt perspektiv kommer att tillämpas i projektet dvs. hänsyn kommer att tas till aspekter som etnicitet, ålder och funktionshinder. Projektet får därför en positiv effekt ur integrationssynpunkt.

Folkhälsa

Ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling – om kvinnor får större inflytande och delaktighet inom IT utveckling, entreprenörskap och företagande för ökad tillväxt. Genom arbetet påverkas regional och lokal utveckling blir utvecklingen till mer jämställd och den blir därmed mer ekonomiskt och socialt hållbar än den är idag. Det leder till ökad livskvalitet och bättre folkhälsa.

Resultat och effekter

Förväntat resultat

1. En analys om hur NRC organisationen av lokala och regionala RC för kvinnor i samarbete med andra aktörer ska mobiliseras i en nationell plattform för att öka och stärka kvinnors deltagande inom IT och teknikutveckling för hållbar tillväxt och konkurrenskraft 2011-2013.
2. Regionala handlingsplaner för att öka kvinnors deltagande inom IT respektive STRUFO områdena och förslag till en nationell strategi baserat på regionala avsiktsförklaringar i en gemensam plattform
3. En strategi för gränsöverskridande samverkan i Östersjöregionen för att främja kvinnors entreprenörskap och innovation med kopplingar till IT.

Förväntade effekter

Genom det förväntade resultatet läggs grunden till ett aktiv och framåtsyftande partnerskap för samarbete med fokus på IT, kluster, entreprenörskap och innovation som ska leda till en jämställdhetsdriven tillväxt i Sverige. Metoder och kunskaper synliggörs som skrivs in i en strategi och handlingsinriktad plan som kan följas upp och utvärderas samt kopplas till aktionsinriktad forskning och NRC organisation med partnerskap av regionala och lokala aktörer.

Bilagor

- NRC-NUTEK s avsiktsförklaring 2005

- Nordiska Konferensen rapporten 19 oktober, 2007
- Jämställd IT utveckling för ökad tillväxt, KTH rapport oktober, 2007
- Paper Triple Helix konferens i Glasgow 17 juni 2009
- Inventering IT och Telekom våren 2009